

Miljödepartementet

Diariet
Infrastrukturdepartementet

Remissvar på en utvecklad vattenförvaltning – Betänkande av vattenförvaltningsutredningen

Sammanfattning av ärendet

Arbetet med Vattenförvaltning i Sverige berör många olika parter, såväl myndigheter som privata aktörer. Att hitta väl fungerande lösningar inom ett område som berör så många olika parter är en stor utmaning som utredningen har antagit. Trafikverket har tagit del av betänkandet och lämnar härmed synpunkter och kommentarer.

- Trafikverket anser att ökat lokalt deltagande i åtgärdsprogram på avrinningsområdesnivå, samt en betydande ökning när det gäller antalet åtgärdsprogram, kommer att påverka Trafikverket som nationell aktör då det försvårar vårt arbete och riskerar leda till ineffektivitet samt att samhällets resurser inte används på rätt sätt.
- När det gäller beslutande av miljökvalitetsnormer anser Trafikverket att en viktig faktor är att besluten tas lika över landet.
- Trafikverket och övriga centrala myndigheter behöver kunna arbeta likartat med olika regionala och lokala aktörer såsom kommuner och länsstyrelser.
- Trafikverket anser att rapportering av åtgärder i möjligaste mån bör kunna samordnas med annan rapportering till regeringen som också åligger myndigheterna, som t.ex. miljörapporten.
- I en eventuell kommande utredning av en vattenförvaltningsavgift anser Trafikverket att man behöver beakta hur befintlig finansiering påverkas för aktörer såsom Trafikverket som redan i dag bekostar åtgärder riktade mot att hantera exempelvis historisk påverkan.

Trafikverkets synpunkter och kommentarer

Trafikverket vill inledningsvis klargöra att samarbetet med Vattenmyndigheterna har fungerat mycket väl när det gäller arbetet med vattenförvaltningen.

Trafikverket delar utredningens slutsatser om att styrning är en viktig fråga. Det är avgörande att det finns finansiering kopplat till åtgärdsarbetet då detta idag upplevs som ett problem av många aktörer när det gäller att få åtgärder i åtgärdsprogrammen genomförda.

Utredningen föreslår förändringar som leder till en bättre lokal och regional förankring av vattenmiljöfrågor. Trafikverket delar uppfattningen att planering av åtgärder, förutom en nationell strategisk inriktning, också behöver ha en konkret mer lokal nivå för att få till fler ändamålsenliga åtgärder samt att följa upp dessa åtgärder. Samtidigt vill Trafikverket belysa det faktum att Trafikverket som nationell aktör, med del i åtgärdsprogrammen, önskar en ensad hantering av vattenförvaltningsfrågorna. Trafikverket och övriga centrala myndigheter behöver kunna arbeta likartat med olika regionala och lokala aktörer såsom kommuner och länsstyrelser.

Utredningens förslag att länsstyrelser, kommuner och berörda myndigheter gemensamt ska genomföra åtgärdsplanering och följa upp genomförda åtgärder på avrinningsområdesnivå, samt en betydande ökning av antalet åtgärdsprogram, delåtgärdsprogram och operativa planer kommer att påverka Trafikverket som nationell aktör då mer arbete tillkommer regionalt och lokalt. Trafikverket anser att antalet åtgärdsprogram, delåtgärdsprogram samt operativa planer som utredningen föreslår försvårar vårt arbete och riskerar leda till ineffektivitet samt att samhällets resurser inte används på rätt sätt.

Precis som utredningen också tar upp så menar Trafikverket att operativa planer och delåtgärdsprogram även kommer att kräva ett omfattande arbete när det gäller samordning och koordinering dels mellan olika aktörer dels mellan olika geografiska områden. Att vidareutveckla det pågående arbetet med åtgärdssamordnare såsom utredningen föreslår kan vara en väg framåt.

Vidare anser Trafikverket att det är viktigt att statusklassning görs lika över landet på ett gemensamt kunskapsunderlag. Detta underlag utgör grunden för att kunna fastställa rätt miljö kvalitetsnormer samt ändamålsenliga åtgärdsprogram. När det gäller beslutande av miljö kvalitetsnormer är en viktig faktor att besluten tas lika över landet. En nationell beslutande nämnd kan därför vara ett bra sätt att interkalibrera förslag framtagna på olika länsstyrelser.

Utredningen föreslår att myndigheterna årligen ska redovisa resultat till regeringen i stället för som idag till Vattenmyndigheterna. Denna rapportering av åtgärder bör i möjligaste mån kunna samordnas med annan rapportering till regeringen som också åligger myndigheterna, som t.ex. miljörapporten.

Trafikverket delar utredarnas uppfattning att verksamhetsutövare bör kunna dela med sig mer av underlag gällande bland annat mätdata än vad som görs idag. Utredningen visar också att det är angeläget att det skapas ett system som underlättar för verksamhetsutövare att ta fram och bidra med kvalitetssäkrade mätdata för vattenförvaltningens behov. Trafikverket delar idag med sig av t.ex. mätdata från olika infrastrukturprojekt, men upplever att man från vattenförvaltningens sida skulle kunna underlätta samverkan och göra det lättare att dela data. Man behöver inom vattenförvaltningen t.ex. se till att utpekade datavärdar har mandat och rätt resurser att tillhandahålla ändamålsenliga och nationellt vedertagna system att lagra data i.

Utredningen tar ställning för en eventuell framtida vattenavgift för att finansiera åtgärder där det inte finns någon aktör som har det formella ansvaret. Trafikverket menar att man i en eventuell kommande utredning av en sådan avgift behöver beakta hur befintlig finansiering påverkas. Trafikverket är en aktör som redan i dag bekostar åtgärder riktade mot att hantera exempelvis historisk påverkan.

I detta ärende har generaldirektör Lena Erixon beslutat. Thomas Gerenstein utredningsledare avdelning Transportkvalitet har varit föredragande. Samråd har skett med nationell samordnare vatten Björn Sundqvist, enhetschef Malin Kotake, måldirektör miljö Sven Hunhammar, senior utredningsledare Anna Ward, avdelningschef Marie Hagberg Backlund, verksamhetsområdeschef planering Stefan Engdahl samt Trafikverkets regioner och verksamhetsområden.

Lena Erixon
Generaldirektör

